

ABONNEMENTS

Indochine	Union Postale
Un an... 8 00	Un an... 10 00
Six mois... 5 00	Six mois... 6 00

ANNONCES LEGALES

50 la ligne de 6 points sur justification de 9 lettres quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES

à forfait.

ĐÔNG PHÁP THỜI-BẢO

Tổng-lý:
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Le Courrier Indochinois

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 114

BẢO QUẢN
đường d'Espagne
SAIGON

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

Ngày tiếp nối (Téléphone)
80 824

GIẤ BẤN

Đông-Pháp	Ngược-Quốc
Một năm... 8 00	Một năm... 10 00
Nửa năm... 5 00	Nửa năm... 6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Thư và mandat 45 gởi được
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Báo báo về việc buôn bán hay là
việc gì xin thương nghị trước

CÁI SANH MẠNG CỦA DÂN TA

thiệt là ở trong trường Kinh-tế

Cách này chưa lâu đây, một người đồng-bang ta là ông Lê-văn-Giăng, hiện-trở tại Hà-Nhà (Hankou) bên Tàu, có gởi về cho báo « Nam-Việt Hướng-Truyền » (Echo Annamite) một bài viết bằng chữ Pháp và đề là « Cái sanh mạng của dân ta thiệt là ở trong trường Kinh-tế (Notre salut est dans le domaine économique). Theo ý tôi thì bài luận của ông Lê-văn-Giăng rất là thiết-thực; vậy xin đem nguyên-văn dịch-dịch sau này để công hiến cho các bạn đọc-giải, tưởng cũng không phải là điều vô bổ ở giữa cái buổi ai nấy đều đương đề lòng tra xét về cái vấn đề rất quan hệ kia, ngó hầu tìm phương cứu vớt những nỗi khổ-thống của hai mươi mấy triệu đồng-bào ta ở trong trường kinh-tế.

« Trong một bài trước đề là « Việc chuẩn-hưng đường kinh-tế của dân ta » (Notre relèvement économique), tôi có bàn rằng: « Nếu ta muốn cho người ngoại-quốc khỏi đề ép ta trên con đường kinh-tế nửa thì anh em ta phải nên biết chịu khổ mà nhứt bót đứng chờ mua dùng đồ ngoại-huà, hoặc là những đồ nội-huà mà do tay người ngoại bán lại cho ta. »

Báo « Saigon Republicain » bình-phẩm bài ấy của tôi có nói rằng cái phương sách mà tôi tru hoạch ra đó chỉ là làm cho sụt lùi sự sanh hoạt về đường vật chất của ta mà thôi.

Vì thế mà nay tôi phải bổn thêm về cái chương-trình của tôi chỉ-trương « sự dần dặt dân ta vào trường kinh-tế đời nay »; câu này là tôi theo báo « Saigon Republicain » và tôi nhận rằng câu ấy là đúng hơn câu « Việc chuẩn-hưng về đường kinh-tế của dân ta ».

Tôi nói « phải nhứt bót » là nghĩa làm sao? Nghĩa là: chỉ khi nào cần thiết lắm mới mua đồ ngoại và dùng đến người ngoại mà thôi. Còn những khi ta có thể mua đồ mình và dùng người mình được thì cứ mua cứ dùng.

Vì như một người thợ may cần một cái máy may, một người thợ bót tóc cần « tông-đơ » và dao cạo, thì tất phải mua ở ngoại-quốc; cho đến hết thấy đồ gì mà kỹ-nghệ xứ ta làm chưa nổi cũng đều phải mua cả. Lại như một người bệnh, nếu có muốn làm, thì rước Thầy thuốc tây tới chữa cũng được, (tôi nói rằng « nếu muốn làm thì mới rước », vì những thầy thuốc ta mà đi có văn-bằng tốt-nghiệp thì cũng chẳng kém gì thầy tây).

Lại như một người Annam bị tây cật-lễ thì cũng do vậy. Nhưng nếu khi nào ta muốn mua một cái nón hay muốn dùng một bộ đồ tây, muốn dùng một món gì hay là cần làm một việc gì mà kỹ-nghệ ta có, mà

người xứ ta làm được, thì bao giờ cũng phải nên mua đồ của ta, nên dùng người xứ ta.

Tôi không hiểu tại làm sao một cái phương sách như thế lại làm cho sụt lùi sự sanh hoạt về đường vật chất của dân ta được. Văn biết rằng một cái nón mua tại Paris thì nào cũng đẹp và chất hơn nón của thợ xứ ta làm ra, và những người thích diện « một » bộ thật, song thoải-bộ thì thoải-bộ, mà nón Annam ta giá đã rẻ hơn, thì há chẳng bỏ lại được hay sao? Và lại kỹ-nghệ của ta chắc thế nào cũng sẽ nhờ đó mà tiến-bộ, vì lẽ số người mua càng đông, thì nhà kỹ-nghệ tất phải càng ngày thêm tinh xảo.

Nay tôi xin nói vì sao mà cái phương-sách của tôi lại là cần yếu cho sự khoan trương về đường kinh-tế của dân ta? Nguyên lai ba cái yếu-tố của sự sanh sản là: nhân công, thổ địa và tư-bản. Nhân-công thì ta đã sẵn, địa như thổ-địa và tư-bản thì ta đã bị người ngoài chiếm hết một phần, song ta cũng vẫn còn giữ được phần hơn.

Vậy cứ theo phương-diện kinh-tế mà nói, thì chúng ta vẫn đủ năng-lực để sanh-sản. Song rồi vì hạng học-thức và hạng phú-hữu trong nước không biết chính-lý mà khiến ta phải lòn lỏi dưới tay người và cũng vì thế mà cái năng-lực về sự sanh sản của ta đó cũng chẳng qua là ở trong phạm-vi lý-thuyết mà thôi. Bởi vậy mà trong sự sanh sản, ta phải bị người ngoài đề-ép không thể nào lên.

Tuy-nhiên về việc tiêu dùng thì ta vẫn có quyền-lực hơn, và nếu ta biết chính-lý cho vững-vàng để tranh đấu trong trường kinh-tế, nếu ta biết lợi dụng cái quyền-lực về sự tiêu dùng của dân ta, thì bề nào ta cũng sẽ được toàn thắng.

(Còn nữa)

B. T. M.

Cùng khán quan

Quét ông có lòng tốt mua giúp báo, ấy là nghĩa, còn trả tiền sớm sắn ấy là tin. Làm người mà xé tròn tin nghĩa thì còn chỉ quí bằng. Vậy nên kính xin quí vị mua báo để ý giúp. Bền-báo có gởi thư nhắc nhở nhiều lần song chắc quí vị mắc bận lo công việc nên quên, mà sự quên ấy có phương hại đến đường tài-chánh của bốn báo nên cam có lẽ kính nhắc quí vị. B.B.

CUỘC TUYỂN-CỬ HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT KỲ NÀY

Quận thứ nhứt
Giadinh, Bienhoa, Tayninh, Thudaumot, Baria
ông Nguyễn văn Thỉnh và ông Trần văn Đôn,
Y-khoa Tân-si

Quận thứ nhì
Saigon, Cholon, Mytho, Tanan
ông Nguyễn phan Long và ông Trương văn Bền
Hội-đồng môn-khóa

Quận thứ ba
Bentre, Gocong, Travinh, Vinhlong
ông Bùi quang-Chiêu,
Giám-đốc Canh-nông-hội hưu
ông Nguyễn văn Huot,
Nghị-định ở Badong (Travinh)

Quận thứ tư
Chaudoc, Hatien, Longxuyen, Rachgia, Sadeo
ông Lê quang Liêm dit Bầy,
Đốc-phủ sứ-hội hưu

ông Nguyễn tân-Dược,
Hội-đồng môn-khóa
Quận thứ năm
Baclieu, Cantho, Soctrang
ông Huynh ngọc Bluh,
Đốc-phủ sứ-hầm

ông Ngô văn Huân,
cựu Tri-phủ

10 ông kể trên đây vẫn là người một hội một thuyền cùng bốn-báo, vậy bốn-báo trân trọng kính tiễn đưa cùng bạn đồng-chí và độc-giải rất yêu quí của bốn-báo.

Phận sự Công-dân

Trong lúc tuyển-cử Đại-biểu

IV. — Phận nưng đỡ và giúp người xứng đáng

Trong cuộc tuyển-cử nào cũng vậy, những người ra tranh cử tuy có người thiệt xứng đáng, muốn làm có ích cho nước nhà, muốn binh vực bảo vệ dân chúng, nên ra dự cử đáng có thể mà thì thất bại của mình cho thỏa chí nam-nhĩ, cho phải lòng công ích, song cũng có người không biết lượng tài-lực sức, muốn cho có một cái địa-vị cao sang, nên ra xin dự cử, lâu lâu được « ông Hội-đồng » rồi ngồi ngậm cầm, hoặc đi bợ đỡ, chèn ép khi thì nhọc công không kể.

Phận mình làm công-dân, được quyền đi bỏ thăm bầu cử Đại-biểu, nếu mình có chút lương-tâm, đầu mình quơ dốt cho chấy dăm, mình cũng phân biệt được ai là người xứng đáng thay mặt cho mình, ai là người không xứng đáng; bởi vậy họ mình thiệt có lòng quyết đoán bầu cử người nhiệt tâm đồ thay mặt mà binh vực mình, chứ không hề bợ đỡ, không sợ rúng ép, thì mình chọn lựa không thể chỉ hết.

Đã biết rõ mình chọn lựa xong rồi, mình đã nhứt định bầu cử người nào rồi thì dù ai năn-nỉ mình cũng không xiu lòng, đầu ai bầm dọ mình cũng không sợ-sệt. Mà làm như vậy tuy tròn phận sự công dân của mình song còn chưa đúng theo cử chỉ của người tri-thức.

Phận làm một người tri-thức, muốn khỏi hổ cái danh-vị của mình, thì phải làm thế nào mà cảm hóa người chung quanh mình, phải chỉ giúp đỡ họ không thấy, phải nói cho họ rõ ràng họ chưa nghe. Ấy vậy trong lúc tuyển-cử, phận sự của họ tri-thức chẳng những là phải biết chọn lựa Đại-biểu cho xứng đáng mà thôi, mà lại còn phải có động

vua giúp người xứng đáng mình đã chọn rồi đó, phải chỉ người ấy cho anh em đồng-bào biết, nghĩa là phải làm thế nào để cho mọi người đều chung cử người xứng đáng, chứ đừng có cứ làm kẻ quấy, vì cử quấy chẳng những là không có ích, mà lại còn hại quyền-lợi của mình nữa.

Trong cuộc tuyển-cử Hội-đồng quản-hạt số tới đây, phận sự của họ tri-thức lại còn phải có động giúp đỡ cho người xứng đáng hơn các cuộc tuyển-cử khác nữa mới được.

Xưa nay trong nước ta họ có mở cuộc tuyển-cử Hội-đồng quản-hạt thì những người muốn làm Nghị-viên áp nhau ra tranh cử. Chuyện này dân ta đã đời đời, không muốn để cho kẻ tham danh tham lợi choán cái địa-vị Đại-biểu mà làm hại cho dân nữa, nên việc tri-thức ở Saigon và trong các tỉnh hiệp nhau lại mà chọn 10 người thiệt có lòng thương dân vực nước, thiệt ngay thẳng, thiệt xứng đáng, để ra dự cử để thay mặt quốc-dân cho hẳn hoi. Mười vị ra tranh cử đó toàn là người thuộc trong phái của ông Bùi-quang-Chiêu, lòng nhiệt thành của mỗi vị, đối với nước nhà, đối với chúng-tộc, ai ai cũng đến biết rồi hết, đâu ai tham danh trục lợi, hay là có ý ganh hiềm ghen ghét, muốn ra kháng cự, thì lòng dạ, tài năng, của họ cũng không thể nào mà lén lút ví ậy được.

Chúng tôi dám chắc anh em đồng-bào trong 20 tỉnh ai cũng công nhận ông Bùi-quang-Chiêu đó là người xứng đáng thay mặt cho dân hơn hết. Vậy chúng tôi xin anh em đồng-bào ngày 10 Octobre tới đây hết thấy mấy muốn người đồng môn lòng mà bỏ thăm bầu cử mấy vị ậy, đừng để lọt một tiếng thăm nào. Anh em đồng-bào làm được như vậy, thì kẻ ngoại bang trông vào một miếng nỏ, vận mạng nước nhà mới có một vẻ vang được. Xin anh em đồng-bào xét lấy.

HỒ-VĂN-HIỆN

Hội đồng-bào!

Bấy lâu người ta miệt thị dân Annam, người ta đàng-áp dân Annam, người ta khinh khi dân Annam, nào là trẻ ranh, nào là dốt nát, nào là có học mà không có chí, nào là có xát mà không có hồn, vân vân... nhưng mấy đấng đó không phải là oan hiệp cho người Annam ta đâu, vì mấy năm về trước, đồng-bào ta hãy còn đi trong con đường lầm lạc, hãy còn một cái chủ nghĩa kim tiền, nên mới người đều chủ hướng theo một cái y-kiến riêng mà hóa ra nghĩ nan ngớ vẩn, nên cái dân trí mới không được mở mang; chứ như từ mấy năm về sau đây, đồng-bào ta đã thấy xa nghe rộng rãi, rõ biết cái thiệt hư rồi, hiểu thông đều phải chẳng rồi, thì đâu còn lầm lạc như xưa nữa.

Xem như cuộc phản kháng vụ bán Thương-khẩu, cuộc binh-vụ cụ Phan-bội-Châu, cuộc tiếp rước ông Bùi-quang-Chiêu, cuộc đưa xát cụ Phan Tây-Hồ vân vân... thì rất khả mừng cho cái trình độ của đồng-bào ta đã có phần tiến bộ rồi vậy.

Nhưng mà chưa, những việc đã qua rồi thì mới chứng rằng cái trình độ của đồng-bào ta đã có phần tiến bộ, chứ chưa phải là đã trọn vẹn, vì mỗi việc ta đã khởi xướng thì còn có một hai con vì trùng theo phá hoại, mỗi việc ta đã làm, thì còn có vài ba tốp độc thủ đứng cản ngăn, nên cái sự tiến bộ của đồng-bào ta phải hóa ra chậm chạp. Ở tiền đó còn dự vọng mà đồng-bào ta phải đem bước lên thì biết bao giờ cho đi đến nơi đến chốn?

Nhưng cũng may, mấy con vì trùng phá hoại ta đã đến ngày phải tiêu diệt, mấy con độc thủ cũng ngăn ta đã đến lúc chạy về rừng; vậy đồng-bào ta không nên thua cái dịp này mà chạy riết lên trên con đường sáng suốt kia sao? Mà muốn vậy tất phải cần có người đắc lực ta, có người bảo hộ binh vực ta, có người đem đường chỉ nẻo cho ta, thì ta bước tới mới được vững vàng, khỏi phải những dằn lo ngại. Mà ai là người binh vực bảo hộ ta? Ai là người dẫn dắt ta? Ai là người đem đường chỉ nẻo cho ta? Chính là mấy ông Hội-đồng quản-hạt, chứ chẳng còn ai đây nữa.

Cái địa-vị Hội-đồng quản-hạt đã có quan-hệ đến đồng-bào ta như thế thì những người muốn choán giữ cái địa-vị ấy, đồng-bào ta lại không chọn lựa một cách kỹ-cang sao? Người ta khinh khi đàng-áp đồng-bào ta là vì lý do ta là đem những đồ quấy, ngáp dài ngáp vắn, đồ cam ú-ú chẳng nên lời lên ngồi cho đồng trên cái địa-vị ậy. Vậy kỳ tới đây đồng-bào ta hãy lựa rỗng những người xứng đáng, biết vì nơi giống, biết mến què hương què nấy trao cái mạng-vận tương lai của chúng ta, chứ đồng-bào ta không nên vì một bữa tiệc, vì một số tiền mà nhảm nhảm cừ cừ, mà rồi phải ăn năn hối hận như kỳ vừa qua đây vậy.

Đồng-bào ta đã biết lựa người mà cử thì cái cách người ta miệt thị dân Annam sẽ đổi ra làm cách kính trọng, cái cách khinh khi đàng-áp dân Annam sẽ đổi ra làm cách bợ đỡ yêu đương, còn những tiếng trẻ ranh dốt nát có học không chí, có xát không hồn kia, sẽ đổi ra đi thời vô số những lời ngợi khen thù phụng; nào là dưng dưng, nào là thông minh, nào là có tánh khôn ngoan, nào là biết đường quan sát, thì nó mới nỡ mấy cho đồng-bào ta bị miệt.

VUONGTRUNG-NHÀ

Tuyển-cử Hội-đồng Quản-hạt

Sáu chỗ nghe lầm

Trong số trước bốn-báo có đăng mấy lời người ta đồn rằng ông Nguyễn-thanh-Khiết sẽ ra tranh cử quận Saigon, Cholon, Tanan, Mytho.

Al nghe lời đồn như vậy cũng lấy làm kỳ, bởi vì quận Saigon, Cholon, đã có ông Nguyễn-phan-Long với ông Trương-văn-Bền là hai người Đại-biểu của quốc-dân rất xứng đáng, bấy lâu nay hết lòng vì nước vì dân, gặp nhiều cơn nguy hiểm chẳng hề dỗi lòng dỗi chí, không lẽ ông Nguyễn-thanh-Khiết lại dấn ra mặt mà tranh với hai ông Nghị-viên ậy.

Thiệt quả, có nhiều ông gặp ông Khiết hỏi ông tại ông đi có người khuyên ông ra tranh cử, nhưng vì ông là người Annam không lẽ ông đi giành với người đã thay mặt cho Annam rất xứng đáng, nên ông chẳng hề chịu ra tranh cử với ông Long và ông Bền. Ấy vậy quận Saigon Cholon chỉ có hai ông Long và Bền ra xin tại cả mà thôi, chẳng có ai tranh hết.

Còn quận Giadinh - Bienhoa - Baria Tayninh và Thudaumot thì ông Nguyễn-văn-Thỉnh với ông Trần-văn-Đôn đã làm khai xin dự cử rồi. Cả hai đều là y-khoa Tân-si có danh thủ nay đồng-bào ta tại các địa phương hết. Trong quận ậy chỉ có hai ông ấy mà thôi. Ở ngoại-hương Nguyễn-văn-Chương, Hội-đồng địa-hạt ở Thudaumot, đã trình ra xin dự cử, mà ông nghe rõ lại có ông Nguyễn-văn-Thỉnh với ông Trần-văn-Đôn, vì anh em đồng-bào, nên ai quí, nên đã chịu ra dự cử rồi, thì ông Chương tỉnh nhượng lại cho hai ông ấy là người thuộc nay có công với xã-hội, mà lại có lòng thương dân vực nước nữa.

Ấy vậy cái số 10 vị thuộc trong phái ông Bùi-quang-Chiêu và ông Nguyễn-phan-Long đang trong bầu hòm nay đó, ngày nay đã làm khai dự cử xong rồi hết. Kêu anh em đồng-bào trong lục-châu đến ngày 10 Octobre, quận nào theo quận này, mỗi quận cử hai người, cứ coi theo cái số của bốn báo đăng đó mà bỏ thăm, thì chỗ Đại-biểu của chúng ta đến xứng đáng hết thảy, chúng còn lo quyền lợi của chúng ta không có người binh vực nữa. B. B.

Đồng-bào khá nhớ!

Ông Bùi-quang-Chiêu là một người Annam, đã xướng ra đảng Lập-biên ở Đông-Pháp, lại đi có động các nơi bên nước Pháp, mà yêu cầu cho đồng-bào hành cái thuyết Pháp-Việt để huê.

Ông Nguyễn-phan-Long Trương-văn-Bền Nguyễn tân-Dược là ba người Annam, Nghị-viên quản-hạt hội đồng môn-khóa, kỳ rồi đã hết lòng kháng cự vụ bán Thương-khẩu và đã hoàn-nhình cái vấn đề Pháp-Việt để-huê.

Ông Lê-quang-Liêm Nguyễn văn Thỉnh Trần văn Đôn là ba người

Annam đã có vào bên Tri-sự đảm táng cụ Phan Tây-Hồ, ngày 4 Avril 1926. Mấy ông này đã làm cho người ta nghĩ kỹ canh giữ người Annam. Vậy nên dịp này, ta hãy giao cái trách nhiệm nặng nề là cái trách nhiệm Nghị-viên quản-hạt hội-đồng cho mấy ông gánh vác, đừng thương với cái công của mấy ông đã làm cho người ta ganh ghét đó.

Đồng-bào khá nhớ.

THUẬN-KÝ

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lafabvre
SAIGON

Thị trường về việc ráp máy xay lúa gạo đã ráp hơn 30 chiếc nhà máy từ 30 tấn cho đến 100 tấn ở tại Đông Pháp.
Còn lại chiếc máy xay lúa gạo này ra đặng bao nhiêu sự cần thiết tại các nhà máy này
NGUYỄN GIÂN MỸ - ĐỒ PHỤ TÙNG - ĐỒ THAY ĐỔI - DÂY TRUYỀN
HMERIE - VÂN VÂN - MÁY LẮM DẦU, LẮM ĐUÔI, LẮM ĐUÔI MỎ TỖ
NỒI SÓ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

Tiệm may đồ tây-kiểm thời civil và militaire
lại có đủ các thứ hàng chẳng nói ra quá
khách cũng rõ hiệu « Không-Minh »
cũng có đóng giày theo kiểu tây
giữ lại có phòng trông rương
và tiệm hút tóe rất sạch
sổ, chắc quý khách sẽ
vừa lòng

NAM-HONG-PHAT

Propriétaire NGUYỄN-VÂN-CHÂN
N° 104, 106, Boulevard Bonnard SAIGON

Kính
cùng quý
khách trong lục
châu đặng rõ: kể
từ ngày nay tới kể
nghe phòng này, tôi hết
lòng sửa lại sạch sẽ và
mát mẻ lại có garage để xe hơi
nhà tắm có douche tiện dưng,
phòng có quạt máy lại có xe hơi cho
mướn để cho quý khách đi chơi cũng tiện
xin quý khách chiếu cố người đồng chung

Bức thư của một người Annam

Tên Hồ-tân-Phát nào đó, buồn bán ở Quai de Belgique, Saigon, có viết bức thư sau này, đăng trong báo Impartial ngày Jeudi 23 Septembre vừa rồi:

«Tôi chỉ đọc báo « Saigon Republicain » để thưởng thức những bài của người bạn tôi là M. Nguyễn-phu-Khai viết, song từ hồi M. Khai về dưới Baria đến nay thì tôi ít muốn đọc tờ báo ấy nữa.

Gần đây tôi xem báo « Impartial » thấy nói rằng báo « Saigon Republicain » tuyên ngôn rằng nếu ông quân-ly công-ti Caffort mà ra Hội-dồng quân-hạt chung một số với M. de Lachevrotiere thì người Annam sẽ tây chạy nhà buồn Caffort. Tôi nghe cái tin vô lý, khi không bịa đặt ra như vậy thì tôi lấy làm ngạc-nhiên, và tôi tuy là người khiêm-nhượng, tôi cũng không thể không cầm bút viết ít hàng để cho những người hùn tiền vào công-ti Caffort khỏi bận lòng về cái tin nhảm ấy.

M. Ardin không thể khoe rằng hiểu rõ người Annam hơn tôi được; tôi sanh trưởng ở Nam-kỳ và vẫn thường hay ở tại Saigon đây. Tôi xin nói rằng tôi đối với M. Ardin, chủ báo « Saigon Republicain », vẫn có cảm-thình lắm, song tôi tiếc rằng một người con nhà tư-tế như M. Ardin lại hay có lòng thiên-vị, mà không biết theo một cái chủ nghĩa cao-thượng thì uống lắm.

Tôi cũng biết rằng M. Ardin vì không hiểu rõ, nên mới nhầm lẫn mà làm trái công cho một số ít người Annam giả-dối.

Trừ ra một đôi người tự xưng là thương-lưu, thì dân chúng Annam đâu có kẻ gì tới những việc chánh-trị trong nước. Ta phải biết rằng những quyền-lợi mà người ta năn-nl yêu-cầu với Chánh-phủ Đại-Pháp bấy lâu, chẳng qua là do năm mươi người tham-lam bày đặt ra, chứ thiệt dân chúng không muốn được những quyền lợi ấy làm gì!

Tóm lại thì người Annam chỉ muốn giữ được nhiều lúa, muốn mùa màng khỏi bị trộm cắp, muốn khỏi bị hại vì những bệnh truyền nhiễm, muốn cho người Pháp kiêng nể mà đừng khinh thị, và muốn có nhiều trường cho trẻ con học.

Chỉ muốn có chừng ấy mà thôi. Còn như tên Kèo hay tên Cột làm Thủ-dân Nghị-viện, tên Ôi hay là tên Nổi làm Hội-trưởng hội-dồng quân-hạt, cái đó nào có dính dấp gì tới người Annam!

Vậy thì vì cớ gì mà tây-chạy nhà buồn Caffort? Vì ông chủ nhà buồn ấy ra Hội-dồng quân-hạt chung một số với M. de Lachevrotiere phải không? Thiệt là bày bịa, thiệt là đáng tức cười!

Tôi vốn không phải là người mang ơn, cũng không phải là bạn thân của M. de Lachevrotiere. Nhưng trong bốn năm trời mà M. de Lachevrotiere đương nhậm, thì tôi vẫn chú mục đến y luôn. Tuy y cũng có làm việc, mà người đời lại không làm việc — song chẳng qua cũng vì lòng chơn thành mà làm. Theo ý tôi thì M. de Lachevrotiere không phải là ghét người Annam đâu. Nhưng tôi vẫn tiếc rằng y hay có tánh nói thiệt quá. Dầu vậy mặc lòng, đối với anh em bạn, bạn giữ y cũng thành thật và ai có bị công-kích không đáng thì y vẫn hết sức bình-vực luôn luôn, chứ không phải như những kẻ rầy dấy mà dơ hay là những phường lấy oán mà đến ơn..... v.v.

HỒ-TÂN-PHAT
Commerçant
Quai de Belgique Saigon

Hồ-tân-Phát viết bức thư này phân-đối lại M. Ardin, quân-ly báo Saigon Republicain, là cốt để bình-vực cho M. de Lachevrotiere là quân-ly báo Impartial và Trung-Lập-Báo. Phải chỉ bức thư ấy chỉ làm cho đạt cái mục-dịch của Hồ-tân-Phát, vui

lòng cho M. de Lachevrotiere và phân-đối được M. Ardin, mà tuyệt nhiên không có quan-hệ gì đến dân tộc Annam, thì kỳ-giả đâu có hoài công mà nói tới. Lại phải chỉ bức thư ấy tuy có quan-hệ cho người Annam nhưng mà lời lẽ chằng-chàng, có lợi mà không có hại cho người Annam, thì thời kỳ-giả cũng không nói tới mà làm chi. Duy xét ra trong thư ấy Hồ-tân-Phát, chỉ vì muốn nhơn dịp tho cái ngôn bợ đỡ khả-ô-ra, dặng rồi nửa có lòng công với một người An-nhơn của mình, nên mới có sức mà tìm cho ra lý, quên hẳn giống nòi mình là giống gì, số kiếp mình là số kiếp gì, tự cho mình là hữu-thứ cái tâm-lý chung của dân tộc Annam, niều thâu những điều nguyên vọng chung của người Annam, rồi thốt ra những lời nói quảng-xiêng bày bịa, ngu dại điên cuồng, khiến cho người Annam nghe đồn phải chán ngất buồn tanh, mà người ngoại quốc họ trông vào tất cũng không khỏi đem lòng khinh bỉ. Hồ-tân-Phát nói rằng NHỮNG CÁI QUYỀN-LỢI MÀ NGƯỜI TA NĂN-NI YÊU-CẦU VỚI CHÁNH-PHỦ LÂU NAY ĐÓ, LÀ CHỈ ĐÓ MƯỜI NGƯỜI THAM LAM BẦY ĐẶT RA, CHỨ DÂN CHÚNG THIẾT-KHÔNG MUỐN NHỮNG QUYỀN-LỢI ẤY LÀM GÌ (Les droits réclamés à cor et à cri au gouvernement français ont été suggérés par une dizaine d'ambitieux mais non désirés par la masse).

Vậy cứ theo như Hồ-tân-Phát thì dân Annam không muốn HỘI-HIỆP TỰ-DO, không muốn XUẤT-DUONG DU HỌC TỰ-DO, không muốn NGÔN LUẬN TỰ-DO, không muốn GIÁO-DỤC TỰ-DO, ...tóm lại thì bao nhiêu quyền tự do CẦN THIẾT CHUNG CHO NHƠN LOẠI mà lâu nay hàng thương-lưu học thức ta đứng lên yêu cầu với Chánh-phủ đó, đều không phải là những cái mà người Annam muốn. Vậy thời Hồ-tân-Phát bảo người Annam muốn gì?

Muốn vào loan ra cái, bợ dít liếm chơn kẻ thù-ngịch của cha ông, của dòng giống, để cầu lấy sự no hòng ăn cái, mập vợ béo con như Hồ-tân-Phát vậy phải không? ... Than ôi! Gần đây trong nước đã xảy ra có nhiều cái triệu-chứng khiến cho ta tin rằng cái hồn mà của nước có bốn ngàn năm có lẽ nay mai đã đến kỳ gần tỉnh, nào ngờ lại còn sót những hạng người tuy sanh mọng từ cạo cạo ừ ừ như Hồ-tân-Phát, thốt ra những câu nói quá ư ngu dại khiến cho người thức-giả nghe đến mà lạnh lòng!

Buồn thay! Hồ-tân-Phát lại nói rằng M. de Lachevrotiere không phải là ghét Annam tôi xin nói với Hồ-tân-Phát rằng: Hết thảy người Annam đều ghét M. de Lachevrotiere. Nếu Hồ-tân-Phát không tin, thì tôi xin hỏi Hồ-tân-Phát vì cớ gì mà từ Trung-Lập trước kia thì đến hơn mười ngàn người Annam đọc, mà bây giờ thì đã cơ hồ im hơi, tắt tiếng ở nhơn-gian?

Ôi kìa thay! Người như Hồ-tân-Phát khờ thay! Song ta phải biết cái khờ của Hồ-tân-Phát không phải là chuyên ở nơi những câu nói bậy mà thiệt là ở nơi sự không biết thủ phận làm anh lái buôn ở đường Belgique mà lại muốn tập tễnh đóng vai trôn dân ngôn-luận đó thôi.

Thương thay!

BUI-VINH-SON

Muốn bán

Muốn bán một miếng đất bởi đắp sâng rôi, tại đường Gallieni, cách chợ mới Saigon độ chừng 500 thước Lang-sa, rộng 1500 thước vuông, bề mặt tiền dặng 30 thước.

Muốn thương nghị giá cả, xin do nơi nhà số 190 đường d'Ayot Saigon

Mời lại

1.000 đĩa hát Văn-lí-ban hiệu «Victor» rất kim. Quý ông muốn mua si hay là là. Đĩa-hiệu xin định giá nh hơn các nơi. Xin quý ông chiếu cố.

Rất cảm ơn,

VELO-HALL

Etablissements TRUONG-VAN-HANH SADEC

Bên hiệu, hằng ngày tôn hao chọn lựa những
tướng hát rất hay cầu những bạn có danh:
Văn hí Bang, Tân Thịnh
và Thầy Năm Tú
Mà làm ra những đĩa hát hiệu

Trong ít ngày đây quý khách sẽ đặng toại chí vì sẽ có lại những đĩa hát hiệu Pathé kể ra sau đây:

Văn hí-Bang

Tướng: Nam-Việt Sĩ Kỳ (Vọng cổ hơai lang Kim-Lân)

Tướng: Trộn-ai-Vương (Ly-xm Tây-Thí)

Tướng: Tam-Quốc (Tổ-Thảo giết Đổng-quí-Phi) (Hành-vân, Long-hổ hội và Tứ-dại)

Tướng: Trăm Trùng-ân (Bích-bán, Khổng-Minh, Mẫu-tâm-Tử, Nam-bính)

Tân-Thịnh

Tướng: Đinh-Sang (Lưu Thủy Trường)

Tướng: Cầu Ló Hoá (Khóc hoàn thiên)

Tướng: Tứ-Linh (Phụng cầu)

Tướng: Bà-ngọc-Sương (Khổng-Minh và Mẫu-tâm-Tử)

Tướng: Tống-tử-Vân

Thầy-nam-Tu

Tướng: Tiết nghĩa phi (Bích-bán)

Tướng: Kỳ tị nan đào (Khổng-Minh và Bích-bán)

Tướng: Tụng-dại-Phí (Thầy Chứa)

Đĩa hát Pathé nghe rất thanh bai, rõ ràng, mấy tay kép hát khi nghe nó hát cũng tưởng như mình đương hát, rõ ràng như vậy chẳng sai chút nào.
Có một mình đĩa hát Pathé làm đặng vậy mà thôi.
Muốn cho khỏi lầm thì phải coi cho kỹ: Đĩa hát hiệu Pathé.
Mấy nói hiệu Pathé.
Kim ngọc thạch (supersaphir) hiệu Pathé.

Có trữ tại Tonkin

Etablissements Orphée

9, Bd Amiral Courbet

Haiphong

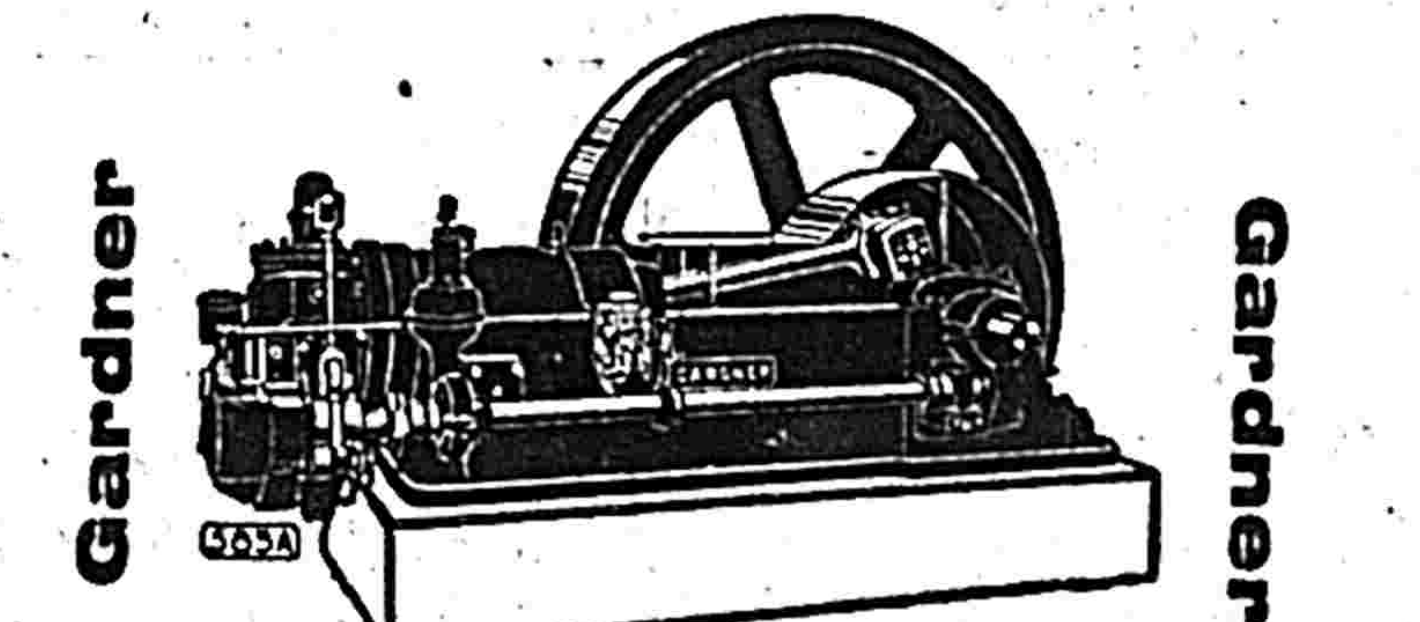
PATHE-ORIENT

10 Boulevard Charner

SAIGON

MO-TO NÊN MUA LÀ THỦ NẤY ĐAY

ti hao tồn -- ít bể hộn -- mà tốt và chắc vô cùng

Mazout

Mazout

Hãy mua liền đi đừng dự dự

Mô-tô hiệu GARDNER là tốt nhất

làm tại bên Đại-Pháp của hãng

L'Agence Française d'Industrie mécanique

104 Boulevard de la Sennne Saigon, bằng bán và ráp luôn cho

Khắp trong thành-phố Saigon

Nều chịu gởi tới cho hiệu

"LE ZÉNITH"

Mỗi năm một món tiền rất nhỏ mọn,

thì hề khi nào mình làm những chuyện rủi ro,

Như là: chết, đau ốm, hay là vô ý mà làm

cho kẻ khác bị thương tích v. v. đều được nhờ

hiệu ấy bảo hiểm cho mình cả.

Hãy viết thư cho:

15, Quai de Belgique Saigon.

TIỆM TRƯ NÓN
THIỆT NHIỀU
Bán sỉ và bán lẻ
TANG-KHANH-LONG
84 Boulevard Bonnard
SAIGON

TANG-KHANH-LONG
SAIGON

Qui vị mua si nón về bán
sổ có lời nhiều, xin ghé lại
bên tiệm trước chọn lựa tẩn đặng vừa đẹp, vì bên tiệm làm Đại-ly cho hàng lớn tại Paris nên có đủ kiểu kiêu: thời lặc gả-thiệt rõ. Như nón cao-ru (Lige), nón nỉ (seutres), áo mưa (Imperméables) đàn ông và đàn bà, bằng Satin kiêu mới, giày Boucles, dù tiêu v.v.

Thợ may y phục Langsa rất đúng mode

Có đủ thứ hàng Laine, Gabardine, Tussor, Nỉ-dan, hàng Tây và Hàng-kỳ kiêu mới có luôn, xin quý khách chiếu cố.

Tang-khanh-Long
Kính mở

BAZAR

Tailleur Tonkinois

ĐÔNG-HOÀ-LOI

69 Bd Tông-dục Phương CHOLON

Portures générales, réparation, installation électrique

Kính thỉnh,
PHẠM HẢ-HOÀ.

BAZAR

ĐẶT CHO MƯỜN, LẬP, HÀNG BUỒN

Ba màu vương, theo sông cái;
Cắt nhà máy, lập trại cưa;
Đánh dây dứa, cũng lò gạch;
Lập hàng dệt, nổi vựa dầu;
Năm năm đầu, không ăn thuốc;
Mấy năm kế, sẽ tính tiền;
Đất sơn diên, tại Rạch-cát
Chợ-lớn hạt, thuộc châu-thành
Chỗ kê rãnh, Toá Tân-Đạo
Hoặc nhà báo, chỗ thông thương
Bát-hầu-Lương, mà diện nghị.

BUI-HU-DUONG
Immigration Saigon

Kỳ-mộng

Tối 22 Septembre 1928, tôi xem báo «Bung-Phap», thấy có mấy lời giới-thiệu rằng : «Mười vị trên đây sẽ ra dự cử Hội-đồng-quân-bại-kỳ này» mà như là Quận thứ ba thì có ông CHIEU và ông HUOT. Xem xong tôi từ báo xuống mà suy nghĩ rằng : Mấy ngày đây tôi thọ hưởng cái địa-vị cao-quí rồi, mà nay còn ra chịu gánh vác sự khó nhọc, thay mặt cho công-chúng ; thật là kỳ lạ ! Còn mình đây là từ sự sai của Chánh-phủ, tuy chẳng phải là quý báu gì, chứ cũng là một phần trọng-trách, và cũng là được có một cái quyền đặc-biệt trong nhứt thời ; vậy cái vận của nước cái mệnh của dân nó quang-hộ với cái là thân của mình đây lắm, đầu cho muốn bỏ cho ai đi nữa, cũng phải xem trước nhứt sau, dò trong lòng, dò, dò, từ tuyền-trạch nhân-tài, mà công-biên cho vận mạng ; ngó hầu một là chẳng phụ cái lòng tin cậy với bề trên, hai là chẳng thất cái chỗ hy-vọng của kẻ dưới. Nếu mình không tâm-buýt, không trí thức, nếu mình như bù-nhלו, bỏ chúng dốt cho bị cày, hương, phải cho ba đạo phủ, rồi sai dân hay đó, ai chết mặc ai, thì còn đạo-lý gì. Tuy-nhiên, chứ mình là người ít nghe học thấy, rồi làm sao mà hiểu chắc động đờng nào là ông thượng giồng thượng nội, vì dân vì nước, còn kẻ nào là kẻ mãi-muối của vinh, bại nhân-tử-kỳ, nếu được có thấy bộ-cáo răn-rì, hô-hào chào-chết đó mà vội tưởng lắm, rồi ăn-năn chẳng kịp.

Quả là mà thành ra chóng mặt, phải ép lòng năm nghĩ ; mà năm lần qua lần lại hoài, không như định sẽ bỏ cho ai, và cũng không khuyên hướng số về hôn nào ; mãi đến khuya mồm ngủ quên.

Chợt nghe ngoài sân nổ một tiếng lửa, dường dất lờn lờn, mở mắt ra xem, thấy cửa thì mở hoắt, mà ở rặng như bao ngày ; lật đật chỗi dậy bước ra thấy bên hướng Tây-Nam có một đạo hào-quang ngó-sắc, tự dưới xung lên không ; lại ở trong hào quang ấy có một khóm mây, nửa vàng nửa trắng, xẹt ra rồi lần lần nhún xuống lòng thòng trước hiên ; làm cho tôi hết sức kinh-ngãi, mà phải gần gượng bước nới ra. Vừa đến nơi thì thấy khóm mây ấy vụt nổ ra như hoa sen, mùi thơm bay bát ngát ; ngó

trong một cụ già, tay cầm phát trần, đầu đội bảo-mạo, mình mặc áo-lụa, thiết là tiên-phong đạo-cốt ; tự xưng rằng : Ta là Nam-hải tiên-ông đây, đương đợi chờ, nghe buýt lại (rào, liền toàn-dịch âm-dương biết nhà người có việc tâm sự, nên ta vị tinh đến đây mà mách miệng đó thôi, ở ở trước cơ bất khả-lậu. Người muốn cho mình bạch, thì hỏi nàng L'ên-Hành người «BIEU-CHO»

Bị hai tiếng «Biêu-cho» nói lớn quá, làm cho tôi dợm mình, tỉnh ra, mới biết là chiêm bao, mở mắt ra với đèn. Trông đồng hồ đồng 12 giờ, mà lấy sách chiêm-mộng của ông Châu-Công coi cũng k' ông rõ kết-huân.

Nay tôi xin ông-quí Thưa-sai trong 4 tỉnh : Bentre, Gò-công, Trá-vinh, Vinh-long, ai là người có dạ chí-thành bày đồng-tâm mà xét đoán.

NGUYỄN-VĂN-CHÂN
Commerçant
Go-công

Lời bàn. — Đã có Nam-hải tiên-ông mách bảo, đã có Liễu-Hành «Biêu-cho» tường-ông Thưa-sai Nguyễn đã vững lòng, chứ còn nghĩ chi mà nói : «kết-huân không rõ» Ông nghĩ kỹ coi.

V. H.

Cuộc chợ đêm

(Tại đình quan Toàn-Quyền)

Vở cuộc chợ đêm này số trước Bần-báo có nói rõ, nay chỉ biên qui danh của liệt-vị hảo tâm quyền giúp những món chi mà thôi.

M. Lê-Mai : 1.000 cuốn Trường-sanh, 1.000 cuốn Quốc-âm-lâm-chế, 500 cuốn Đông-pháp-thương-mại.

Ông Nguyễn Chánh Sắt :
20 cuốn «Tài-mạng-tương-dố» (10 bộ).
20 cuốn «Gải-trả-thủ-chi» (5 bộ).
Hội Phan thành Biện 64 rue Viénot Saigon
nội dôi giấy Caoutchouc crepe.
Hội 13-văn-Mười maison solerice 79 rue Sabourain Saigon.
một hộp đầu thơm.
Hội Lê-văn-Dù rue Sabourain
một cái tay cầm course xe máy biếu R. P. F.
Hội su Tisseur 82 Bd. Bonnard.
một xấp «Lục-Lô»
Tăng Khánh Long Boulevard Bonnard
2 dôi giấy boline
2 cái-nón ô
Hội Collinet Boulevard Bonnard
một cái-nón ô.
Dương-văn-Tài 116 rue Mac mahon một cái ống nũ thao.
Ng-văn-Bân 129 rue d'Espagne sáu cái đầu xỏ tóc hớt Jackson.

Hung-Yueng 117 rue d'Espagne hai dôi giấy hớt đầu bà.
Vinh-thời-Sang 82 Georges Guverner một cái dôi có mây dơn-biểu L. Favori.
Nhà thuốc Pharmacie de France rue d'Ormay 8 hai hộp bộ «manber»
Hội Khánh-ký Boulevard Bonnard 9 tám cuốn thơ.

Bại-ích 335 rue des Marins Cholon
1 cái yên xe máy course
1 cái yên xe máy thường.
Mười món đồ thường của biếu Ng-dào.
Nguyễn 42 rue Collinet và 62 Vannar Saigon.
5 món đồ chơi (Jeux olympic)
2 cái bình thủy-thảo
1 cái bình bể-bể (poupe)
200 cuốn truyện «Một nàng nhà trẻ»
50 cuốn «Cam-thác-vi-tích»
Lại với 1 cái jardinière argenté của bà Nguyễn-dư-Nguyễn cho.

Vinh-Hung 116 rue d'Espagne Phạm-minh-Kiến cho một xấp sách nấu ăn.
Mười món đồ thường của nhà Nguyễn-vân-Trận 86 Boulevard Bonnard.
1 cái hộp bằng bạc, 1 bộ đồ đồ Boreau.
5 cái hộp đựng thuốc dôi, 1 cái kiển.
1 cái đồng hồ đánh thức, 1 dôi bộ đồ.
Hội 13-văn-Mười 433 rue des Marins Cholon
1 con sứt lắt đòng.

Hội 13-văn-Mười 58 Bd. Bonhoure 1 dôi giấy soulders dôi.
B. Cancellieri 125 Bd. Tổng-dô Phan-cholon. 1 cái xe máy biếu-Jullior. Một rất hué dôi.

Nhà in ông Huỳnh Cha 13 rue Lucien Moissard Saigon
1 cuốn la semaine de Suzette
1 cuốn Barème
1 cuốn từ-vị chữ L'angon và quốc ngữ
2 cuốn Minh-tâm-bộ-giám
1 cuốn Âu-văn-tất-dộ
1 cuốn ai hủu bá-banh
Nhà báo Lục-linh-tác-vào một năm L. T. T. V.

Tân-Hương 47 rue 3 Bourrain 1 chai nước thơm L'ien. La renommée.
Chai Vương 61 rue Sabourain 1 dôi giấy ha dôi bà, thêm kiển kiển
Cổ Nguyễn thị Kín 4 và 30 đường Roland Garros cho 38 món đồ.
harmacie Normie rue Collinet cho 6 hộp phấn và một hộp dầu Essence de menthe 141 chai.

Bà Trần-thị-Nguyễn cho 6 chai quinquina Laroet 65 chai crème Sison 1 xấp bằng-tàu.
Bà Thanh-thị-Mau Bính-huân-Xã Glajinh cho một xấp hàng cầm nhưng màu hoa lý.

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

Dạy tiếng Annam

Hử từ ngày 4 Octobre, mỗi buổi chiều thứ hai và thứ tư, từ 6 giờ rưỡi đến 6 giờ rưỡi, ông Nguyễn-văn-Mai, Giáo-sư trường Bôn-quốc sẽ khởi sự dạy «tiếng Annam» tại hội

quán Khuyển-học hội Namkỳ ở đường Legrandière số 98.
Ai muốn học thì hãy viết thư cho hội Khuyển-học mà xin ghi tên vào sổ.

TRACON

Trợ cứu thủy-tai

Hôm 23 tây rồi đây quan Phủ Lộc và quan Huyện Yên ở Tráon có thiết lập một cuộc hát tại chợ, để góp tiền giúp dân Bắ-kỳ bị lụt. Nghe nói đêm ấy đồng-bào ta ở Tráon vì muốn làm nghĩa với anh em xứ Bắ nên đến xem chật rạp. Có nhiều người đến trễ không còn chỗ ngồi, song cũng mua giấy vào xem chơi để giúp tiền nhiều.

Bữa hát ấy góp được trên 1.300\$, đã gửi ra Bắ-kỳ mà cứu giúp.

BENTRE

Thế mới đáng khen !

Từ ngày hay tin đồng-bào ta ở Bắ-kỳ bị thủy-tai, thì từ quan chỉ dân ở tỉnh Bentre chẳng ai là người không đem lòng thương xót và không lo cứu giúp anh em. Bởi có ấy nên lớp thì quyền giúp lớp thì bày các cuộc chơi như hát xướng. Đã ban hành văn vận đò góp tiền mà gửi ra xứ Bắ.

Đến hôm 22 Septembre rồi đây, cộng cả tiền quyền trong tỉnh đã được một số bạc 3.810\$54, chia ra như sau này :

Quận châu-thành	956\$50
— Batri	1.206 00
— Mocay	1.078 50
— Thanh-phủ	448 40
Sở Giáo-huấn	121 08
Cộng	3.810\$54

Còn tiền góp trong các cuộc lễ cộng được 1.411\$15 chia ra như dưới đây :

Cuộc đá banh của hội «Bentre-Sport»	267\$15
Cuộc hát ở quận Mocay	475 10
« ở châu-thành Bentre	668 90
Cộng	1.411\$15

Trong cuộc làm phúc này nghe nói bà Lê-thị-Ngôi, Biện-chủ ở Hương diễm có quyền một số bạc 300\$. Bôn-báo xin kính lời ngợi khen bà giàu lòng làm nghĩa, và cũng thay mặt cho anh em bị lụt lội dôi lạnh ở Bắ-kỳ mà cảm ơn hết thảy quí ông quí bà ở tỉnh Bentre đã có công và giúp đỡ, trong cuộc nghĩa quyền ấy.

MYTHO

Nó đánh giết vậy.

Đêm thứ bảy 25 septembre rồi đây, tại châu-thành Mytho có xảy ra một vụ án trọng giết chủ nhà làm cho náo động cả châu-thành ai nghe đến cũng chầu chầu mà chờ.

Số là đêm ấy lối hai giờ khuya, tiệm bán trà Tàu hiệu Vưu-di-Xuân, lầu cao hai tầng, cũng như các tiệm mua bán khác, đóng cửa ngủ yên lịm.

Tên Vưu-Phi 27 tuổi, là đứa làm công trong tiệm, ngủ trên lầu gần bên cửa sổ cho mát, còn chủ tiệm là Vưu-Bát, phó Bang-trưởng Triều-châu thì ngủ ở tầng dưới đất.

Bởi tiệm Vưu-di-Xuân ở nhăm chỗ thị tứ, đồn ngoài-đường dôi tở rở nên Đạo-Chích chẳng dám cạy cửa trước mà vào, bèn nghĩ ra một kế là lên trên lầu lớn vào ngả cửa sổ thì tiện hơn hết. Ai dờ bộm ta bị tở trát, ở ngoài mới nhảy vô, đập nhăm tởn khách trú Vưu-Phi đang điên. Vưu-Phi dục mồm thúc dục biết Đạo-Chích lại đứng ở ngoài, nên học miêng Ngưu-Cao nhẩy om eo chèo Ngọt-Trực. Hai đứa đã đá bôn lâu, coi bộ tở Tàu thắng vô Annam bộm ta cùng đường mới rút dao đâm Vưu-P. i bắt ngửa.

Lúc hai người đánh lộn, chủ tiệm là Vưu-Bát nghe rầm rầm trên lầu, tưởng là bọn làm công đánh lộn với nhau (ấy cũng tại Vưu-Phi không tri hô mà cũng không kêu tiếp cứu) nên cất tiếng rầy ròi lại thang leo lên lầu để xem việc gì cho biết. Rồi lúc Vưu-Bát mới lên được ít phút thì quan gian lại ở trên cầm dao chạy xuống. Vưu-Bát liền đứng chặn giữa đường, lên ngỏ muốn giải vây mới dám một dao trước ngực, ba dao nơi bụng, và chặt một dao dứt tước cườm tay Vưu-Bát rồi chạy tước. Vưu-Bát là lớn được mấy tiếng, mần tuồng lại lảng, rồi ngã ra chết lịm.

Người trong tiệm và chòm xóm hay tin chạy lại đỡ Vưu-Bát và Vưu-Phi dậy, thì Vưu-Bát đã chết rồi, còn Vưu-Phi thì bị mấy vết thương nhẹ nhẹ. Có một, quan Biện-lý và quan Thấy thuộc đã đến khám nghiệm và lấy khai báo rồi cho phép chôn. Vưu-Bát, còn Vưu-Phi đem vô Nhà-thương bó rịt. Vụ này ông Cổ Mytho đã cho lính truy tìm đứa sát-nhơn, có lẽ không sớm thì muộn cũng bắt được.

Thành ký hiệu

Nay tôi rao trong nhứt-trình, kể từ ngày 15 Septembre 1928, số tàu Chaloupe ở tại Cholon, quai da Mỹ tho, thì hiện THÁNH-KỲ này đã cho 3 người chầu coi làm tới ăn 10 chầu, vì tôi đã sang tên cho 3 người nó trên đây : 1er Ông Hảo, 2° Ông anh Tuyền, 3° Ông Thái Xa. Kể từ ngày nay sắp tới tôi không biết việc tàu bỏ nửa cho 3 người này vậy bợ ; thì chịu chờ tôi không biết tới nữa.

Người rao

BUI-THI-LIEN

Boulevard Gaudot N. 124

TAU TÔI

Ô Pháp qua

Chiếc Amiral Latouche Tréville ngày 3 oct.
Chiếc Porihos ngày 6 octob.
Chiếc Aray le Rideau ngày 14 octob.

Ô Bắc-kỳ và Trung-kỳ vô
Chiếc Aden ngày 4 octob.
Chiếc Complégné ngày 7 octob.
Chiếc Camlond ngày 20 octob.

Ô Nhựt và Tân qua
Chiếc Angéres ngày 1er octob.
Chiếc d'Arriagnan ngày 15 octob.

Ô Xiêm qua
Chiếc G. G. Paul Beau ngày 27 sept.

TÀU ĐI

Chạy qua Pháp

Chiếc Angéres ngày 4 octob.
Chiếc Complégné 19 octob.
Chiếc d'Arriagnan ngày 18 octob.
Chiếc Aray le Rideau ngày 6 novembre.

Chạy ra Annam và Tonkin
Chiếc Claude Chappe ngày 23 sept. 1928.
Chiếc Aray le Rideau ngày 17 octob.
Chiếc Amiral Latouche Tréville 4 ngày octob.

Chạy qua Tàu và Nhựt
Chiếc Angkor ngày 75 septemb.
Chiếc Porihos ngày 9 octob.
Chiếc Chambor 23 ngày octob.

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Đầy thép nói số 638 — Đánh đầy thép chữ dế : Nhi-Thiên-Đường, CHOLON

CÓ BÀN CÁC THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÂN, RẤT THÂN HIỆU NHƯ SAU NÀY

BẬT ĐỘC DƯỢC CAO

Thuốc dân này dùng để mà trị các chứng như là : Ung-thư, u-nhọt, ghẻ chốc vì dâm-hỏa mà sanh ra sùi-ghẻ, hoặc bị phong dâm mà sanh các thứ thũng độc, hoặc sưng vú, lở vú, hoặc bị hột-xoài hay là nổi hạch, lên độc ác độc, hoặc bị dương-mại thành độc mà lở loét ra, hoặc bị phong ngứa cũng nước sôi, con nít bị thai độc, sùi ăn lở dâm, cũng các chứng ngoại khoa lở loét sưng thũng.

Nếu dùng thuốc dân này mà dân nơi mấy chỗ đau ấy thì nó rút cái độc ra, đã hết nhức nhối, đau đớn, mà lại mau kéo da non, nhiếp miệng.

Thuốc dân này dùng nó bất kỳ là ghẻ giết thịt là bả phát bá trứng, công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG : Dùng giấy dầu mà quét thuốc dân này rồi dán lên chỗ u ghẻ, mỗi ngày phải thay 2 lần.
Giá mỗi thố là 0\$30

VAN ƯNG PHÁT ĐƠN

Của Ông Lương-y Vi-tê-Sanh báo
đó tại Quảng-dương Đông-Bộ-táo

Thuốc này trị các chứng kể ra sau này :

Trị bệnh là mửa, bệnh kiết, như đau đầu bụng, bệnh tức là dâm độc mà dâm trắng, tay chơn mồm mết, ăn uống không tiêu, hàng gió, và đi tiêu dục-sống, hoặc cảm mao thương hàn, phát nóng phát lạnh, chứng này chứng mệ hoặc bất tỉnh nhơn sự, hệ uống thuốc này thì mạnh lịm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần uống 30 hoàn, uống với nước trà.

Còn con nít 12 tuổi mỗi lần uống 10 hoàn, 7 tuổi sắp lên mỗi lần uống 10 hoàn, 3 tuổi uống 5 hoàn, 1, 2, tuổi uống 3 hoàn.

Còn cách dùng nữa có ích lắm : Như người đi dăng xa xuôi, kẻ đi ghê, đi thăm bệnh, thì hãy ngậm vài hoàn trong miệng, trừ dặng các bệnh, thêm sức mạnh, khỏe trong mình. Còn người thường cũng nên dùng thuốc này thì ăn uống dễ tiêu, bổ khỏe.

Mỗi ve lên 0\$40
Mỗi ve trung 0 10
Mỗi ve nhỏ 0 05

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

NHI-KHOA
VAN BINH HỒI-XUÂN-ĐƠN

Thuốc này rất có tài là, chủ trị các chứng bệnh con nít, bất cứ là bệnh chi, hủn ông thuốc này thì an nhiên vô sự ; hủ bệnh nặng thì uống nhiều, ít thấy hiệu nghiệm.

Phạm những bệnh cấp mạng kinh-phong, nội thương ngoại cảm, thương hàn là nhiệt, ban chẩn nóng vú, ho hen thổ dãi, dâm ngấn số mũi, đại tiện chẳng thông, tiểu tiện có huyết v. v. ... Phải dùng thang cẩu đàng bạc hà mà cho uống với thuốc ; hoặc nhấm nửa đêm, hoặc chỗ không có tiện thuốc, thì hòa với nước trà cho uống cũng được, thoàn như con nít còn bú, thì hòa với sữa mà cho uống ; hoặc thoa nướm vú mà cho nó bú cũng tốt.

Hoặc dân thứ ruột, thương phong sanh ho, ọc sủ, khỏ dâm, hoặc sanh nóng lạnh, hoặc kiết máu, thấy dũi trị được.

Phạm những con nít tạng phủ còn non, thần khí chưa đủ, nếu khiếm diên hủ, thường sanh nhiều chứng. Nên

thì phải lấy một hủn thuốc này dâm nhỏ bỏ ngay vào rún, rồi lấy một miếng thuốc dặng Phong-thấp-cao của Bôn-đường mà dâm trùm lên trên ; hoặc phải cho uống thêm, thì hết bệnh lịm.

Thuốc NHI-THIÊN-ĐƯỜNG VAN-BINH HỒI-XUÂN-ĐƠN này là thuốc bao sấp, trong mỗi hủn bao sấp đựng được 5 hột ; con nít mới vài ba tháng cho uống chừng 1 hột ; một hai tuổi cho uống 2 hột ; ba bốn tuổi cho uống 3 hột ; từ 5 tuổi cho đến 10 tuổi phải cho uống trọn hủn là năm hột.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu «ông phát», kẻ làm đồ giả.

Giá (Mỗi hủn là 0\$10
Mỗi hộp 10 hủn 0 90

NHI-KHOA CẢNG-CO-TÂN

Chủ trị con nít cấp mạng kinh-phong, các chứng bệnh của con nít kể sau này : Cảm mao thương hàn, mồm nóng, mồm đỏ, bị dâm-ngấn chặn, con mắt lỏ lỏ, hoặc trọn trán con rặng cứng hủm, bất tỉnh nhơn sự, miệng, mắt

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG TÂY-THI-LO

Thủ nước này hệ nhô vào trong nước lạnh chừng ít giọt, thì nước ấy hóa ra một thứ nước trong ngần như sữa, thơm tho dị thường.

Đề dùng mà trị các chứng bệnh nơi da mặt, như tăng nhan, hoặc da mặt thâm kim, có dấu đen lấm nhấm ; cứ dùng thuốc nước này mà thoa cho thương thì hết.

Phụ-nữ mà muốn cho da mặt mịn mần thì phải dùng thứ thuốc nước này gọi là TRẦN-CHAU-PHÂN của Bôn-đường mà dôi mặt thì ít trở nên xinh đẹp vô cùng.

Liệt-vệ có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ÔNG PHUẬT MẬP thì mới gọi là đồ giả.

Mỗi ve giá là 0\$50

PHONG-THẤP CAO-DỪC
Thuốc dân này hay lắm, dể trị các chứng : phong thấp, đau xương tu-ngho, đau bụng, đau lưng, hoặc là chơn nhức mệ.

Bất kỳ là đau chỗ nào, hò đau đau thì dán đó, công hiệu như thần.

